

Spm. nr. S 1610

Til justitsministeren (22/2 2000) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Kan ministeren oplyse ud fra de senest opgjorte tal fra Kriminalforsorgen, hvor mange 15-17-årige som befinder sig i afdelinger af danske fængsler (inkl. arrester), som også rummer voksne fanger?«

Begrundelse

Medlemmer af Folketinget bombarderes for tiden med henvendelser, hvori man ud fra FN's børnekonvention fra 1980, som Danmark siden har ratificeret, hævder, at Danmark ikke overholder konventionen, bl.a. ved at anbringe

»børn« (spørgeren går ud fra, at det drejer sig om 15-17-årige) i fængsler sammen med voksne.

Svar (2/3 2000)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at medlemmer af Folketinget for tiden bombarderes med henvendelser om, at Danmark ikke overholder FN's børnekonvention bl.a. ved at anbringe »børn« (15-17-årige) i fængsler sammen med voksne.

Danmark ratificerede i 1991 FN's børnekonvention. Denne konvention forpligter bl.a. deltagerstaterne til at sikre, at frihedsberøvelse af et barn kun må bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum (artikel 37 (b)), og at ethvert barn, der er berøvet sin frihed, skal holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets tarv (artikel 37 (c)). Ved »børn« forstås i børnekonventionen ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet (artikel 1).

Retningslinierne for anbringelse af unge frihedsberøvede var indtil januar 1999 således, at 15-17 årige varetægtsarrestanter, der ikke kunne anbringes i varetægtsurrogat, blev anbragt på en særlig afdeling i Blegdamsvejens Fængsel eller i arresthus. 15-17 årige fængselsdømte mænd, der skulle anbringes i åbent fængsel, blev som hovedregel anbragt i en særlig afdeling i Statsfængslet på Søbysøgård. Unge fængselsdømte kvinder, der skulle anbringes i åbent

fængsel, blev anbragt efter en konkret vurdering. 15-17 årige hæftedømte unge blev som udgangspunkt placeret i et arresthus. Anbringelse af unge i lukket institution skete i Statsfængslet i Ringe, som er beregnet til yngre kriminelle mænd op til 23 år samt kvinder uden aldersbegrænsning. Det var endvidere fastsat, at de 15-17 årige kun måtte have fællesskab med ældre indsatte, når det var i overensstemmelse med den unges tarv.

Erfaringerne viste imidlertid, at ordningen med placering på de særlige ungdomsafdelinger var forbundet med store ulemper for de unge. De følte sig ofte isolerede både i forhold til de øvrige indsatte og i forhold til deres familie og pårørende. De havde på grund af afstanden til deres hjemegn ofte vanskeligheder ved at modtage besøg. Dette var u hensigtsmæssig, idet navnlig denne gruppe har brug for så megen tilknytning til familie som muligt. Der er endvidere tale om meget ressourcekrævende unge, der er afvisende over for sædvanlige tilbud om undervisning og arbejde, og det var med de faciliteter, der var til rådighed, ikke muligt at tilvejebringe passende aktivering af de unge.

Justitsministeriet orienterede ved brev af 14. november 1997 Folketingets Retsudvalg om disse ulemper. Udvalget blev samtidig orienteret om Justitsministeriets overvejelser med hensyn til en ændring af den gældende ordning. Folketingets Retsudvalg tilkendegav ved brev af 23. april 1998, at et flertal kunne støtte Justitsministeriets forslag til nye retningslinier for anbringelse af unge frihedsberøvede.

Det blev derfor besluttet at nedlægge de særlige afdelinger for 15-17 årige i Statsfængslet på Søbysøgård og på Blegdamsvejens Fængsel og fastlægge andre kriterier for anbringelse og behandling af unge. Justitsministeriet orienterede ved brev af 14. januar 1999 Folketingets Retsudvalg om de nye regler, der trådte i kraft den 15. januar 1999.

Det er efter disse regler fortsat hensigten, at de sikrede sociale institutioner i videst muligt omfang skal benyttes som varetægtsurrogat, ligesom det er forudsat, at det i alle sager, hvor unge under 18 år er idømt ubetinget fængselsstraf, skal vurderes, om der er grundlag for at anbringe den pågældende på behandlingsinstitution eller lignende efter straffelovens § 49, stk. 2.

Der befinder sig således også kun få indsatte under 18 år i kriminalforsorgens institutioner. Af den seneste opgørelse over antallet af unge